

La Pubilleta de can Pi

Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Avinguda de Núria, 1
Emplaçament Sota del turó del Castell

Coordenades:

Latitud: 41.386569389029
Longitud: 1.963400992505
UTM Est (X): 413331
UTM Nord (Y): 4582190

Classificació

Número de fitxa 08068 - 240
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Popular
Segle XX
Autoria de l'element: Frederic Soler "Pitarra"
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: La tradició i l'afició a recitar de memòria i en veu alta poemes amb fons narratiu, la majoria dels quals són tràgics i tristos, han perdut força, igual que l'excel·lència de la lectura en veu alta. Així, aquesta pràctica s'ha anat convertint en una activitat de gent gran i d'indrets nostàlgics i minoritaris. Tot i així, aquest poema és ben conegut no només al municipi de Cervelló, sinó que la seva temàtica de denúncia i crítica de la societat patriarcal el converteix en una obra de gran valor actual.

Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Lúdic/Cultural
Titularitat Pública
Fitxes associades:

Descripció

Aquest és un dels poemes més tràgics i dramàtics de la poesia Catalana, un relat que, probablement, reflecteix un fet real. Diu així:

*"Tenia cinc anys
i, pels viaranys,
com la perdueta,
de l'alba a la nit
corria amb delit.
Més maca pobreta!
El rostre, preciós:
or el cabell ros,
la pell setinada;
les dents, pinyonets;
els ulls, estelets;
de tots estimada.
- Angelet del cel,
tothom amb anhel
li deia ma filla!
Si creixes així,
del Mas de can Pi
seràs la pubilla.-
Ella, sentir això,
deia: - Oh! Oh! Oh!
Que en tindrè de coses!
Que rica seré!
Que maca aniré!
Que flors i que roses!
I anava al jardí
i es guarnia allí
el cap de ridorta,
i feia ramells
de llirs i clavells,
i, volta que volta!
Son pare era vell;
sa mare, com ell,
quaranta anys tenia.
- No temis ja pas;
pubilla seràs
d'aquesta masia.
- Angelet del cel
tothom amb anhel*

*li deia -, nineta!
Si creixes així
del mas de can Pi
seràs pubilleta.-*

II

*El mas de can Pi
un dia bullí
de tanta gatzara.
Hi havia bateig.
Em sembla que veig
al pare i la mare!
El vell, alegroi,
ja tenia un noi,
que son desig era,
- Veniu i mireu:
ja tenim hereu.
La meva fal·lera.-
-La mare amb neguit,
pensava, en el llit,
en la seva filla:
- Ja tot el que pot
tenir és un dot.
Ja no és pubilla.-
La noia, jugant
corrent i saltant,
cridava, innocent:
- Ja tenim hereu,
veniu i mireu.
Ai, que estic contenta!-
I la gent entrant,
deia bromejant:
- I doncs, filla meva?
Què t'ha fet l'hereuet
que diu que t'ha tret
de caseta teva?-.
El pare que ho sent,
també li diu rient:
- Sí, sí, és veritat, filla;
l'hereu t'ho ha robat;
ja t'ha desbancat,
ja no ets la pubilla.-*

III

*- La noia d'en Pi
van començar a dir
està malalteta.
Va trista per tot,
no diu mai un mot...
Què et passa filleta?
- Res - ella va dient,*

*i flors va veient
i no se les posa.
- Pren un llessamí,
cull un tarongí,
arrenca una rosa.
- No -, diu quan ho veu -,
tot és de l'hereu;
ja no sóc pubilla.-
I així es va marcint
i es va esgrogueint.
- Ai, la meva filla!
Filla del meu cor!
Què tens, món tresor? -
plorant, li diu la mare.
- Mare, no em beseu
que són de l'hereu
aquests besos d'ara.-
Ja plora el petit,
ja li dóna el pit
la mare, angoixosa.
- Ell me l'ha robat! -
va dient, i s'abat
la noia, plorosa.
En va el pare diu
amb l'afany més viu:
- No temis, ma filla;
per això no se't treu
si el nin és l'hereu
tu n'ets la pubilla -.
- Ai, no, pare; no!
Pubilla no sóc -
respon la pobreta.
I així es va aflaquant,
i així es va marcint
com una floreta.*

IV

*Al mas de can Pi
hi ha tant de tragí
que tothom va en dansa.
La noia se'ls mor.
La mare, quin plor!
Ja no hi ha esperança.
- Mare, no ploreu;
ja teniu l'hereu
per a consolar-vos.
- Ai, no, filla, no!
Jo em moro, si no
puc als dos besar-vos.
Quan està en perill,
tot el goig del fill*

*ens mata la filla.
Viu tu, mon tresor,
i tu del meu cor
seràs la pubilla.-
- Vaig, mare, sentint
que ja em vaig morint;
vestiu-me blanqueta,
i l'hereu, després,
que us doni diners
per fer la caixeta.
Preneu llessamins
colliu tarongins
i feu-me'n garlanda.
Si no ho vol l'hereu
no me la poseu,
ell, mare, comanda.
- Filla del meu cor!*

*La noia ja ha mort.
La mare la plora.
Un crit del cor treu:
- L'ha morta l'hereu!
I el veu a la vora.
I, donant-li el pit,
diu al nin petit:
- El plor, per ma filla.
Tu, hereu del tresor;
però... del meu cor
ella és la pubilla."*

Observacions:

L'artista i escriptor Artur Escoriguel Closas, que l'any 1919 va ser donat a dida al mas de can Pi, quan tenia tres mesos, i hi va viure fins a l'edat de cinc anys, explica com va conèixer la Pina, la mare de la Pubilleta de can Pi. Havia plorat quan recitaven el poema.

Història

Frederic Soler i Hubert, conegut també amb el pseudònim de Serafí Pitarra (1839-1895), va traslladar una dramàtica història que la tradició explica va succeir al mas de can Pi, a aquest poema.

El gran comediògraf i un dels impulsors del teatre català del segle XIX, va viure a la masia veïna que continua portant el seu nom i va ser coneixedor d'aquesta història.

Bibliografia

FERRÁNDIZ, Mercé. (n.d.) De masovers a Can Pi. Cervelló: Arxiu del Grup de Recerca i Gaudim Cervelló. Publicació núm. 8.

ROIG; Maria Dolors (2011) “El mas de Can Pi, bressol d’un artista” *Sauló*, núm. 1. pp. 6-7. Cervelló: Segle Nou.

SOLER, F. (n.d.) Poesies soltes. Barcelona: [s.n.].

Enllaços d'interès:

[La Pubilleta de Can Pi, de Frederic Soler Pitarra.](#)

